

ΘΕΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

ΝΑΤΣΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΘΕΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

ΝΑΤΣΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Επιμέλεια και διόρθωση έκδοσης : Ειρήνη Απέργη

Κριτική έκδοσης : Βασίλης Γεωργέλης

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ 2^η ΕΚΔΟΣΗ

Το παρόν πόνημα συγγράφηκε για δύο πολύ βασικούς λόγους. Αφενός γιατί η σπουδή και επεξεργασία ενός αρχαίου κειμένου από οιονδήποτε, είτε εκπαιδευτικό είτε φοιτητή είτε μαθητή, είναι μία πολύ σοβαρή και κοπιώδης εργασία, η οποία απαιτεί καθοδήγηση γραπτώς και προφορικά από κάποιον, ώστε να μάθει να προσεγγίζει τον αρχαίο λόγο. Αφετέρου γιατί είναι εμφανές ότι στον τόπο της γέννησης της κλασικής γλώσσας και των κλασικών σπουδών αμφοτέρω υποτιμώνται, παραγκωνίζονται είτε λόγω της περιρρέουσας ατμόσφαιρας που επικρατεί παγκοσμίως και θέλει θεμέλιο του πολιτισμού την οικονομία και την τεχνολογία είτε λόγω της πλήρους αδιαφορίας των κρατικών υπευθύνων για την μητρική γλώσσα του λαού μας.

Στην παρούσα θεματογραφία επιδιώχθηκε να γίνει μετάβαση ενός μαθητού είτε από δική του αυτενέργεια είτε υπό την καθοδήγηση του καθηγητού του σταδιακά στην υφή και το ύφος του αρχαίου αττικού πεζού λόγου. Έτσι μπορεί σταδιακά να επεξεργαστεί απλά και πιο λιτά κείμενα του αττικού πεζού λόγου, ώστε να οδηγηθεί σε πιο σύνθετα και απαιτητικά κείμενα, συμβουλευόμενος κάθε φορά τις απαντήσεις, στις οποίες εγκρύπτονται οδηγίες και κατευθύνσεις διά παραδειγμάτων. Ως εκ τούτου ένας μαθητής της Β΄ Λυκείου ή ο καθηγητής μπορεί να κάνει ομαλή μετάβαση στον αττικό πεζό λόγο, επεξεργάζοντας κείμενα πιο λιτά του Ξενοφώντος, του Λυσίου, του Ισοκράτους, του Αισχίνου, του Δημοσθένους, του Θουκυδίδου, του Πλάτωνος, του Λυκούργου, ώστε να μεταβεί σε πιο σύνθετο λόγο των ίδιων, αλλά και άλλων συγγραφέων για την Γ΄ Λυκείου.

Παράλληλα ένας φοιτητής ή φιλόλογος μέσα από αυτήν την θεματογραφία θα μπορέσει να κατανοήσει διάφορα συντακτικά, γραμματικά φαινόμενα, τα οποία πολλές φορές εμποδίζουν έναν μελετητή να τα προσεγγίσει, ώστε να φτάσει στην ορθή μετάφραση. Η μετάφραση πρέπει να εφάπτεται προς την γραμματική και συντακτική δομή ενός κειμένου, διαφορετικά δεν πρόκειται για μία έλλογη και γλωσσική διαδικασία, αλλά αντιθέτως για ποιητική ή λογοτεχνική. Δυστυχώς, παρατηρώ διαρκώς καθηγητές να προσπαθούν να αποδώσουν στα νέα ελληνικά ένα αρχαίο απόσπασμα διά της διαίσθησης μόνο ή διά της φαντασίας ή διά βιωμάτων, σαν να πρόκειται για ελεύθερη γραφή δική τους.

Το αρχαίο κείμενο, όμως, δεν προσεγγίζεται ποτέ έτσι. Το αρχαίο κείμενο θέλει πρωτίστως γνώση γραμματική και σταδιακά συντακτική. Ύστερα απαιτεί και διαίσθηση και ψυχογραφία. Γι' αυτό και επέλεξα να θεσω το νοηματικό περιεχόμενο κάθε κειμένου στην παρούσα θεματογραφία, για να γίνεται κατανοητό το ιστορικό ή βιωματικό πλαίσιο μέσα στο οποίο έγραψε κάθε συγγραφέας το έργο του. Παράλληλα θέλει καλή γνώση και χρήση της νέας ελληνικής, ώστε να μπορεί ο μελετητής, είτε πρόκειται για μαθητή είτε πρόκειται για φοιτητή είτε για εκπαιδευτικό, να αποδίδει το αρχαίο κείμενο σε επίσημο νεοελληνικό λόγο.

Η παρούσα 2^η έκδοση έγινε πρωτίστως για να εμπλουτιστεί, ύστερα δε επειδή η πρώτη έκδοση εξαντλήθηκε. Έγινε προσπάθεια για αριότητα, ώστε να είναι δόκιμη η θεματογραφία σε όποιον προετοιμάζεται για πανελλήνιες ή σε βρίσκεται σε φιλοσοφικές σχολές και μελετά τα αρχαία κείμενα ουσιαστικά και όχι τυπικά ή επιπόλαια.

Θέλω, τέλος, να ευχαριστήσω αφενός την συνάδελφο Ειρήνη Απέργη για την εις βάθος διόρθωση και επιμέλεια της παρούσας έκδοσης, η οποία με βοήθησε τα μέγιστα στην ολοκλήρωση του συγγράμματος αυτού. Αφετέρου θέλω να ευχαριστήσω τον συνάδελφο Βασίλη Γεωργέλη, τον αγαπητό συνάδελφο με πολυετή εκπαιδευτική και συγγραφική δραστηριότητα και στέλεχος στην μεγαλύτερη αλυσίδα φροντιστηρίων της Ελλάδος "Πουκαμισός", για την κριτική αναγνώση που έκανε στην παρούσα έκδοση και τοποθετήθηκε επί αυτής.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	4
----------	---

Α΄ ΜΕΡΟΣ : ΚΕΙΜΕΝΑ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ (1-44)	11
ΚΕΙΜΕΝΟ 1 : Ξενοφώντας, Κύρου Παιδεία Γ, 3, 44	12
ΚΕΙΜΕΝΟ 2 : Ξενοφώντας, Έλληνικά V, 2, 25	13
ΚΕΙΜΕΝΟ 3 : Λυκούργου, κατά Λεωκράτους 4	14
ΚΕΙΜΕΝΟ 4 : Αισχίνου, Έπιστολαι 6	15
ΚΕΙΜΕΝΟ 5 : Ξενοφώντας, Έλληνικά VI, 5, 2	16
ΚΕΙΜΕΝΟ 6 : Ξενοφώντας, Κύρου Παιδεία Ε, III, 54-55	17
ΚΕΙΜΕΝΟ 7 : Λυσίου, κατά Έπικράτους 7-8	18
ΚΕΙΜΕΝΟ 8 : Ίσοκράτους, Πανηγυρικός 73	19
ΚΕΙΜΕΝΟ 9 : Ξενοφώντας, Έλληνικά VI, 5, 22-23	20
ΚΕΙΜΕΝΟ 10 : Αισχίνου, περί τής παραπρεσβείας 32-33	21
ΚΕΙΜΕΝΟ 11 : Αισχίνου περί τής παραπρεσβείας 181-182	22
ΚΕΙΜΕΝΟ 12 : Ξενοφώντας Έλληνικά IV, 6, 13-14	24
ΚΕΙΜΕΝΟ 13 : Θουκυδίδου, Γ 5	26
ΚΕΙΜΕΝΟ 14 : Θουκυδίδου, Γ 3	28
ΚΕΙΜΕΝΟ 15 : Θουκυδίδου, Γ 6	29
ΚΕΙΜΕΝΟ 16 : Ξενοφώντας, Έλληνικά, IV, 6, 5-6	31
ΚΕΙΜΕΝΟ 17 : Αισχίνου, περί παραπρεσβείας 36-37	33
ΚΕΙΜΕΝΟ 18 : Αισχίνου, περί τής παραπρεσβείας 152	35
ΚΕΙΜΕΝΟ 19 : Αισχίνου, κατά Τιμάρχου 153	37
ΚΕΙΜΕΝΟ 20 : Πλάτωνος, άπολογία Σωκράτους 19α	39
ΚΕΙΜΕΝΟ 21 : Ίσοκράτους, Αίγινητικός 4	40
ΚΕΙΜΕΝΟ 22 : Ίσοκράτους, Αίγινητικός 15	41
ΚΕΙΜΕΝΟ 23 : Ισοκράτους, Αίγινητικός 10-11	42
ΚΕΙΜΕΝΟ 24 : Ίσοκράτους, Αίγινητικός 13	44
ΚΕΙΜΕΝΟ 25 : Πλάτωνος, άπολογία Σωκράτους 42α	45
ΚΕΙΜΕΝΟ 26 : Ξενοφώντας, Έλληνικά III, 1, 1-2	46
ΚΕΙΜΕΝΟ 27 : Ξενοφώντας, Έλληνικά IV, 2, 1-3	48
ΚΕΙΜΕΝΟ 28 : Πλάτωνος, Γοργίας 526a-b	50
ΚΕΙΜΕΝΟ 29 : Ίσοκράτους, Αίγινητικός 7-8	52
ΚΕΙΜΕΝΟ 30 : Ξενοφώντας, Έλληνικά V, 2, 30-32	54
ΚΕΙΜΕΝΟ 31 : Δημοσθένους, κατά Φιλίππου Β 6	56

ΚΕΙΜΕΝΟ 32 : Δημοσθένους, κατά Φιλίππου Β 23-25	57
ΚΕΙΜΕΝΟ 33 : Δημοσθένους, περί τῆς εἰρήνης 6-7	59
ΚΕΙΜΕΝΟ 34 : Λυκούργου, κατά Λεωκράτους 46	61
ΚΕΙΜΕΝΟ 35 : Λυκούργου, κατά Λεωκράτους 51	62
ΚΕΙΜΕΝΟ 36 : Λυκούργου, κατά Λεωκράτους 1-2	64
ΚΕΙΜΕΝΟ 37 : Λυκούργου, κατά Λεωκράτους 37-38	66
ΚΕΙΜΕΝΟ 38 : Αἰσχίνου, περί τῆς παραπρεσβείας 73	68
ΚΕΙΜΕΝΟ 39 : Αἰσχίνου, περί τῆς παραπρεσβείας 28	70
ΚΕΙΜΕΝΟ 40 : Ἴσοκράτους, Εὐαγόρας 72	71
ΚΕΙΜΕΝΟ 41 : Ἴσοκράτους, Εὐαγόρας 39	72
ΚΕΙΜΕΝΟ 42 : Λυσίου, κατά Φιλοκράτους 12-13	73
ΚΕΙΜΕΝΟ 43 : Λυσίου, κατά Διογέιτος 1-2	74
ΚΕΙΜΕΝΟ 44 : Ξενοφῶντος, Ἰέρων 2.12-2.14	75
ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ (1999-2004)	76
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ (1-44)	84
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ (1-44)	178

Β' ΜΕΡΟΣ : ΚΕΙΜΕΝΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ (45-106)	187
ΚΕΙΜΕΝΟ 45 : Ἴσοκράτους, ἐπιστολαὶ (Γ Φιλίππῳ 4-5)	188
ΚΕΙΜΕΝΟ 46 : Λυσίου, κατά Ἀνδοκίδου 54-55	190
ΚΕΙΜΕΝΟ 47 : Ξενοφῶντος, Κύρου Παιδεία Γ, 3, 25	192
ΚΕΙΜΕΝΟ 48 : Θουκυδίδου, Γ 1-2	193
ΚΕΙΜΕΝΟ 49: Ἴσοκράτους, Αἰγινήτικὸς 5-6	194
ΚΕΙΜΕΝΟ 50: Λυσίου, κατά Ἀλκιβιάδου Β11-12	195
ΚΕΙΜΕΝΟ 51: Λυκούργου, κατά Λεωκράτους 93	196
ΚΕΙΜΕΝΟ 52: Ἴσοκράτης, Εὐαγόρας 48-49	198
ΚΕΙΜΕΝΟ 53 : Θουκυδίδου, Ζ 83β	199
ΚΕΙΜΕΝΟ 54 : Λυσίου, περί τῆς πολιτείας 9-11	200
ΚΕΙΜΕΝΟ 55 : Ξενοφῶντος, Ἑλληνικά Ι, 6, 8-10	202

ΚΕΙΜΕΝΟ 56 : Ξενοφώντος, Έλληνικά IV, 6, 3-4	203
ΚΕΙΜΕΝΟ 57 : Αισχίνου, περί τής παραπρεσβείας 21	204
ΚΕΙΜΕΝΟ 58 : Πλάτωνος, Κρατύλος 384b-c	206
ΚΕΙΜΕΝΟ 59 : Αισχίνου, περί τής παραπρεσβείας 38-39	208
ΚΕΙΜΕΝΟ 60 : Αισχίνου, περί τής παραπρεσβείας 94-95	210
ΚΕΙΜΕΝΟ 61 : Πλάτωνος, Κρίτων 46b-c	212
ΚΕΙΜΕΝΟ 62 : Θουκυδίδου, Α 73	214
ΚΕΙΜΕΝΟ 63 : Πλάτωνος, Κρίτων 49c-d	216
ΚΕΙΜΕΝΟ 64 : Ίσοκράτους, έπιστολαί (Β Φιλίππω 1-2)	218
ΚΕΙΜΕΝΟ 65 : Πλάτωνος, άπολογία Σωκράτους 19a-19d	220
ΚΕΙΜΕΝΟ 66 : Αισχίνου, περί τής παραπρεσβείας 114	222
ΚΕΙΜΕΝΟ 67 : Αισχίνου, περί τής παραπρεσβείας 123	224
ΚΕΙΜΕΝΟ 68 : Λυσίου, κατά Αλκιβιάδου Α 16 -17	226
ΚΕΙΜΕΝΟ 69 : Πλάτωνος, άπολογία Σωκράτους 19d-20a	228
ΚΕΙΜΕΝΟ 70 : Ίσοκράτους, Αίγινήτικος 19-20	230
ΚΕΙΜΕΝΟ 71 : Ίσοκράτους, Αίγινήτικος 1-2	232
ΚΕΙΜΕΝΟ 72 : Ίσοκράτους, Αίγινήτικος 21-22	234
ΚΕΙΜΕΝΟ 73 : Πλάτωνος, άπολογία Σωκράτους 1a-b	236
ΚΕΙΜΕΝΟ 74 : Πλάτωνος, άπολογία Σωκράτους 2b-c	238
ΚΕΙΜΕΝΟ 75 : Δημοσθένους, κατά Φιλίππου Α 13-14	240
ΚΕΙΜΕΝΟ 76 : Πλάτωνος, άπολογία Σωκράτους 40c-d	241
ΚΕΙΜΕΝΟ 77 : Πλάτωνος, άπολογία Σωκράτους 40e-41c	243
ΚΕΙΜΕΝΟ 78 : Πλάτωνος, άπολογία Σωκράτους 41d-42a	245
ΚΕΙΜΕΝΟ 79 : Ξενοφώντος, Έλληνικά Β, 4, 40-41	247
ΚΕΙΜΕΝΟ 80 : Ξενοφώντος, Έλληνικά Γ, 3, 4-5	249
ΚΕΙΜΕΝΟ 81 : Πλάτωνος, Μενέξενος 238b	250
ΚΕΙΜΕΝΟ 82 : Πλάτωνος, Μενέξενος 246d-e	252
ΚΕΙΜΕΝΟ 83 : Ίσοκράτους, έπιστολαί (Β Φιλίππω 5-6)	254
ΚΕΙΜΕΝΟ 84 : Δημοσθένους, κατά Φιλίππου Β 10-11	255
ΚΕΙΜΕΝΟ 85 : Δημοσθένους, περί τής ειρήνης 2-3	256
ΚΕΙΜΕΝΟ 86 : Δημοσθένους, περί τής ειρήνης 11-12	258
ΚΕΙΜΕΝΟ 87 : Θουκυδίδου, Α 75	260
ΚΕΙΜΕΝΟ 88 : Θουκυδίδου, Β 47	262
ΚΕΙΜΕΝΟ 89 : Θουκυδίδου, Β 52	264
ΚΕΙΜΕΝΟ 90 : Θουκυδίδου, Α 23	266
ΚΕΙΜΕΝΟ 91 : Θουκυδίδου, Α 140	267
ΚΕΙΜΕΝΟ 92 : Θουκυδίδου, Α 139	269
ΚΕΙΜΕΝΟ 93 : Λυκούργου, κατά Λεωκράτους 48-49	271
ΚΕΙΜΕΝΟ 94 : Λυκούργου, κατά Λεωκράτους 41-43	273
ΚΕΙΜΕΝΟ 95 : Λυκούργου, κατά Λεωκράτους 14-15	275
ΚΕΙΜΕΝΟ 96 : Πλάτωνος, Γοργίας 507-508	277

ΚΕΙΜΕΝΟ 97 : Θουκυδίδου, Ζ 29	279
ΚΕΙΜΕΝΟ 98 : Πλάτωνος, Γοργίας 526b-c	281
ΚΕΙΜΕΝΟ 99 : Δημοσθένους, Όλυνθιακός Γ 14-15	282
ΚΕΙΜΕΝΟ 100 : Δημοσθένους, περι τοῦ στεφάνου 60-61	283
ΚΕΙΜΕΝΟ 101 : Θουκυδίδου, Δ 10	284
ΚΕΙΜΕΝΟ 102 : Πλάτωνος, Γοργίας 488a-b	285
ΚΕΙΜΕΝΟ 103 : Λυσίου, Δήμου καταλύσεως ἀπολογία 7-8	286
ΚΕΙΜΕΝΟ 104 : Λυσίου, Δήμου καταλύσεως ἀπολογία 21-22	288
ΚΕΙΜΕΝΟ 105 : Ξενοφώντος, Συμπόσιον 4.31-4.32	289
ΚΕΙΜΕΝΟ 106 : Ίσοκράτους, περι τῆς ἀντιδόσεως 15-16	290
ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ (2000-2018)	292
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΚΕΙΜΕΝΩΝ 45 ΕΩΣ 106 :	324
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ :	476

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	506
---------------------	-----

ΚΕΙΜΕΝΟ 11

Η ύβρις και η καταισχύνη είναι χειρότερα ακόμη και από τον θάνατο

Αιτῶ παρ' ὑμῶν τὴν σωτηρίαν, μετὰ πάσης εὐνοίας τῇ πόλει πεπερσεβευκῶς, καὶ μόνος ὑπομείνας τὸν τῶν συκοφαντῶν θόρυβον, ὃν ἤδη πολλοὶ τῶν τὰς ψυχὰς ἐν τοῖς πολέμοις λαμπρῶν οὐχ ὑπέστησαν. Οὐ γὰρ ὁ θάνατος δεινόν, ἀλλ' ἡ περὶ τὴν τελευτὴν ὕβρις φοβερά. Πῶς δὲ οὐκ οἰκτρὸν βλέπειν ἐχθροῦ πρόσωπον ἐπεγγελῶντος, καὶ τοῖς ὡσὶ τῶν ὄνειδῶν ἀκουσαι; Ἄλλ' ὅμως τετόλμηται δέδοται τὸ σῶμα τῷ κινδύνῳ. Παρ' ὑμῖν ἐτράφην, ἐν ταῖς ὑμετέραις διατριβαῖς βεβίωκα. Οὐδεὶς ὑμῶν διὰ τὰς ἐμὰς ἡδονὰς κάκιον οἰκεῖ, οὐδὲ ἐστέρηται τῆς πατρίδος κατηγόρου τυχῶν ὅτ' ἦσαν αἱ διαψηφίσεις, οὐδ' ὑπεύθυνος ὢν ἀρχῆς ἐκινδύνευσεν.

Αἰσχίνου, περὶ τῆς παραπρεσβείας 181-182

αἰτῶ παρὰ τινος τι (πιο σύνηθες : αἰτῶ τινά τι) : ζητώ

ἡ ὕβρις : ἡ προσβολή, ἡ αυθάδεια

ἐπεγγελῶ : γελῶ για κάτι, περιγελῶ, σκώπτω

τὸ σῶμα : ἡ ζωὴ

ἡ διατριβή : ὁ τρόπος ζωῆς, ἡ ζωὴ

ἡ διαψηφίσεις : ἡ αναθεώρηση/τροποποίηση των καταλόγων των πολιτῶν

ἡ πατρίς (εδῶ) : τα πολιτικά δικαιώματα

ὑπεύθυνος + γενική της αιτίας : ὁ υπόλογος, ὁ οφείλων ευθύνες για κάτι

ὑπεύθυνος ἀρχῆς : ὁ κάτοχος αξιώματος, ὁ οποίος υποχρεοῦταν μετὰ τὴν λήξη τῆς θητείας του να λογοδοτῆσει για τα πεπραγμένα του

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να μεταφραστεί το παραπάνω απόσπασμα.

(Μονάδες 40)

A2. Να αποδοθεί το νόημα του κειμένου σε 3-5 γραμμές.

(Μονάδες 10)

B1. Να απαντηθούν οι ζητούμενοι τύποι

ύπομείνας : χρονική αντικατάσταση

υπέστησαν : εγκλιτική αντικατάσταση

ἀκούσαι : γ' πληθυντικό ευκτικής μέλλοντα

ἐτράφην : απαρέμφ. ίδιου χρόνου και το απαρ. παθητικού παρακειμένου

ἐστέρηται : η προστακτική παθητικού αορίστου

πολλοὶ : οι υπόλοιποι βαθμοὶ παραθέσεως

ὑβρις : γενική και κλητική ενικού

τοῖς ὡσὶ : αιτιατική ενικού και πληθυντικού

κάκιον : οι υπόλοιποι βαθμοὶ παραθέσεως

(Μονάδες 25)

B2α. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι υπογραμμισμένες λέξεις.

B2β. δέδοται τὸ σῶμα τῷ κινδύνῳ : Η παθητική σύνταξη να τραπεί σε ενεργητική.

(Μονάδες 25)

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Απαιτώ την σωτηρία μου από εσάς, διότι σαν πρέσβυς ενήργησα για το συμφέρον της πόλεως και διότι μόνο εγώ υπέμεινα την αποδοκιμασία των συκοφαντών μου, την οποία πολλοί γενναίοι άνδρες στο φρόνημα δεν την άντεξαν σε εμπόλεμες περιόδους. Γιατί ο θάνατος δεν είναι κάτι φοβερό, αλλά φοβερή μπορεί να είναι η προσβολή που τον συνοδεύει, στην περίπτωση που ο θάνατος είναι αναξιοπρεπής. Δεν είναι λοιπόν λυπηρό και οικτρό να βλέπω τον εχθρό μου να με χλευάζει και να ακούω με τα ίδια μου τα αυτιά αυτές τις προσβολές; Και όμως το άντεξα · η ζωή μου είναι παραδομένη στον κίνδυνο. Την ανατροφή μου την πήρα κοντά σας, έχω ζήσει με την δική σας κουλτούρα. Κανείς σας δεν ζει χειρότερα εξαιτίας δικών μου ευχαριστήσεων, ούτε έχει στερηθεί τα πολιτικά του δικαιώματα, επειδή εγώ παρουσιάστηκα ως κατηγορος εναντίον του, όταν γίνονταν οι αναθεωρήσεις των καταλόγων των πολιτών, ούτε κατηγορήθηκε κανείς από εμένα, όταν ήταν υπόλογος για αρχή που κατείχε.

ΝΟΗΜΑ

Ο Αισχίνης στο απόσπασμα αυτό, από τον λόγο του τον σχετικό με την διένεξη που προέκυψε μεταξύ αυτού και του Δημοσθένη για όσα διαδραματίστηκαν στην πρεσβεία που είχε αποσταλεί στον Φίλιππο και στην οποία μέλη ήταν και οι δύο, υπερασπίζεται τον εαυτό του για την ανιδιοτέλεια που επέδειξε στο αξίωμα του πρέσβεως, για την υπομονή και καρτερία του στις προσβολές και τις συκοφαντίες που δέχτηκε, και τέλος για την αθηναϊκή συνείδηση, εντιμότητα και σεβασμό του στις δημοκρατικές αρχές και στους συμπολίτες του.

B1.

ύπομένων, ύπομενῶν, ύπομείνας, ύπομεμένηκως
ύπέστησαν, ύποστῶσιν, ύποσταῖεν, ύποστάντων, ύποστῆναι, ύποστὰς
ἀκούσοιντο
τραφήναι, τεθράφθαι
στερήθητι, στερηθήτω, στερήθητε, στερηθέντων/στερηθήτωσαν
πολλοί, πλείονες/πλείους, πλεῖστοι
ύβρεως, ύβρι
οὕς, ὠτα
κακῶς, κάκιον, κάκιστα

B2α.

παρ' ὑμῶν : εμπρόθετος προέλευσης στο **αἰτῶ**

τῇ πόλει : δοτική αντικειμενική στο **εὐνοίας**

μόνος : κατηγορ. προσδιορ. στο υποκείμενο **ἐγὼ** της **μτχ. ὑπομείνας**

λαμπρῶν : γενική διαιρετική στο **πολλοὶ**

δαινόν : κατηγορούμενο στο υποκείμενο **θάνατος** από το νοούμενο **ἐστὶ**

ἢ περὶ τὴν τελευτὴν : επιθετικός προσδιορισμός χάριν του άρθρου στο **ὑβρις**

ἐπεγγελῶντος : κατηγορηματική μετοχή από το **βλέπειν**, συνημμένη στην γενική **ἐχθροῦ** (**πρόσωπον ἐχθροῦ ἐπεγγελῶντος = ἐχθρὸν ἐπεγγελῶντα**)

τοῖς ὠσὶ : δοτική του οργάνου στο **απαρέμφατο ἀκοῦσαι**

ἀκοῦσαι : τελικό **απαρέμφατο**, υποκείμενο στο **οἰκτρὸν ἐστὶ**

τῷ κινδύνῳ : αντικείμενο στο **δέδοται**

παρ' ὑμῖν : εμπρόθετος πλησίον στο **ἐτράφην**

ὑμῶν : γενική διαιρετική στο **οὐδεὶς**

κάκιον : επίρρημα τρόπου στο **οἰκεῖ**

τῆς πατρίδος : αντικείμενο στο **ἐστέρηται**

κατηγόρου : κατηγορούμενο νοούμενου αντικειμένου **ἐμοῦ** από το **τυχῶν**

ἀρχῆς : γενική της αιτίας στο **ἐκινδύνευσε**

B2β.

Ἐγὼ δέδωκα τὸ σῶμα τῷ κινδύνῳ.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 1999 Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

Καί πεμφθεῖς ὁ Τιμησίθεος ἦκεν ἄγων τοὺς ἄρχοντας. Ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο, συνῆλθον οἱ τε τῶν Μοσσυνοίκων ἄρχοντες καὶ οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ ἔλεξε Ξενοφῶν, ἡρμήνευε δὲ Τιμησίθεος. Ὡ ἄνδρες Μοσσύνοικοι, ἡμεῖς βουλόμεθα διασωθῆναι πρὸς τὴν Ἑλλάδα πεζῇ· πλοῖα γὰρ οὐκ ἔχομεν· κωλύουσι δὲ οὗτοι ἡμᾶς οὓς ἀκούομεν ὑμῖν πολεμίους εἶναι. Εἰ οὖν βούλεσθε, ἔξεστιν ὑμῖν ἡμᾶς λαβεῖν συμμάχους καὶ τιμωρῆσασθαι εἴ τι ποτε ὑμᾶς οὗτοι ἠδίκησαν, καὶ τὸ λοιπὸν ὑμῶν ὑπηκόους εἶναι τούτους. Εἰ δὲ ἡμᾶς ἀφήσετε, σκέψασθε πόθεν αὐθις ἂν τοσαύτην δύναμιν λάβοιτε σύμμαχον.

Ξενοφῶντος, Κύρου Ανάβασις E, IV, 4-7

ἦκεν : ἔφτασε

ἡρμήνευε : ἐξηγούσε

ἔξεστιν : εἶναι δυνατό

A. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας το κείμενο.

Μονάδες 20

B1. Πλοῖα γὰρ οὐκ ἔχομεν· κωλύουσι δὲ οὗτοι ἡμᾶς οὓς ἀκούομεν πολεμίους εἶναι : Να ξαναγράψετε το κείμενο αυτό, μεταφέροντας ὅλους τους κλιτοὺς τύπους στον ενικό αριθμό.

Μονάδες 4

B2. ἀκούομεν, λαβεῖν συνῆλθον : Να γράψετε το δεύτερο ενικό πρόσωπο της προστακτικής του ίδιου χρόνου στην ίδια φωνή.

Μονάδες 6

Γ1. Να βρείτε τα υποκείμενα των ρημάτων και των απαρεμφάτων του παρακάτω κειμένου :

Ὡ ἄνδρες Μοσσύνοικοι, ἡμεῖς βουλόμεθα διασωθῆναι πρὸς τὴν Ἑλλάδα πεζῇ· πλοῖα γὰρ οὐκ ἔχομεν· κωλύουσι δὲ οὗτοι ἡμᾶς οὓς ἀκούομεν ὑμῖν πολεμίους εἶναι.

Μονάδες 5

Γ2. α) Εἰ οὖν βούλεσθε, ἔξεστιν ὑμῖν ἡμᾶς λαβεῖν : Τι δηλώνει το εἶδος αὐτοῦ του υποθετικοῦ λόγου;

Μονάδες 3

Γ2.β) Να μετατρέψετε τον υποθετικό αὐτό λόγο ἔτσι, ὥστε να δηλώνει την απλή σκέψη του λέγοντος.

Μονάδες 2

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A.

Και αφού απεστάλη ο Τιμησίθεος, έφτασε φέροντας μαζί του και τους άρχοντες. Αφού έφτασαν, συνεδρίασαν οι άρχοντες των Μοσσυνοίκων με τους στρατηγούς των Ελλήνων· και μίλησε ο Ξενοφώντας, ενώ επεξηγούσε ο Τιμησίθεος : “άνδρες Μοσσύνοικοι, εμείς θέλουμε να φτάσουμε σώοι στην Ελλάδα διά ξηράς· γιατί, πλοία δεν έχουμε, ενώ εμποδίζουν την διέλευσή μας αυτοί οι οποίοι πληροφορούμαστε πως είναι εχθροί σας. Αν θέλετε, μπορείτε να συμμαχήσετε μαζί μας και να πάρετε εκδίκηση, αν κάποτε αυτοί σας αδίκησαν, και στο εξής αυτοί να είναι υπήκοοί σας. Αν όμως μας αφήσετε, αναλογιστείτε από πού πάλι θα μπορούσατε να βρείτε μία τόσο μεγάλη δύναμη για να συμμαχήσετε μαζί της.

B1.

Πλοϊον γάρ οὐκ ἔχω· κωλύει δὲ οὗτος ἐμὲ ὄν ἀκούω πολέμιον εἶναι.

B2.

ἄκουε
λαβὲ
σύνελθε

Γ1.

ἡμεῖς : υποκείμενο των ρημάτων **βουλόμεθα, ἔχομεν, ἀκούομεν**. Και του απαρεμφάτου **διασωθῆναι** (ταυτοπροσωπία με το **βουλόμεθα**).

οὔτοι : υποκείμενο του ρήματος **κωλύουσι**.

οὗς : υποκείμενο του απαρεμφάτου **εἶναι** (ετεροπροσωπία με το **ἀκούομεν**).

Γ2.

α) **Εἰ βούλεσθε..... ἔξεστιν** : υποθετικός λόγος της σχέσης του **πραγματικού**.

β) Απλή σκέψη του λέγοντος : **εἰ βούλοισθε.... ἔξειην ἄν**.

ΚΕΙΜΕΝΟ 61

Ο Σωκράτης απαιτεί λογική διά επιχειρημάτων ώστε να μεταπειστεί

Ὡ φίλε Κρίτων, ἡ προθυμία σου ἀξία, εἰ μετὰ τινος ὀρθότητος εἴη· εἰ δὲ μή, ὅσω μείζων τοσοῦτω χαλεπωτέρω. Σκοπεῖσθαι οὖν χρή ἡμᾶς, εἴτε ταῦτα πρακτέον εἴτε μή· ὡς ἐγὼ οὐ μόνον νῦν ἀλλὰ καὶ ἀεὶ τοιοῦτος, οἷος τῶν ἐμῶν μηδενὶ ἄλλω πείθεσθαι ἢ τῷ λόγῳ, ὃς ἂν μοι λογιζομένῳ βέλτιστος φαίνεται. Τοὺς δὲ λόγους οὗς ἐν τῷ ἔμπροσθεν ἔλεγον, οὐ δύναμαι νῦν ἐκβαλεῖν, ἐπειδὴ μοι ἤδε ἡ τύχη γέγονεν, ἀλλὰ σχεδόν τι ὅμοιοι φαίνονται μοι, καὶ τοὺς αὐτοὺς πρεσβεύω καὶ τιμῶ, οὕσπερ καὶ πρότερον· ὧν ἂν μὴ βελτίω ἔχωμεν λέγειν ἐν τῷ παρόντι, εὖ ἴσθι ὅτι οὐ μὴ σοι ξυγχωρήσω, οὐδ' ἂν πλείω τῶν νῦν παρόντων ἢ τῶν πολλῶν δύναμις ὥσπερ παιῶν ἡμᾶς μορμολύττηται, δεσμούς καὶ θανάτους ἐπιπέμπουσα καὶ χρημάτων ἀφαιρέσεις. *Πλάτωνος, Κρίτων 46b-c*

συγχωρῶ τινι : συμφωνῶ με κάποιον

μορμολύττομαί τινα : εκφοβίζω κάποιον

εὖ ἴσθι ὅτι : βέβαια, σίγουρα

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να μεταφραστεί το παραπάνω απόσπασμα.

(Μονάδες 40)

A2. Να αποδοθεί το νόημα του κειμένου σε 3-5 γραμμές.

(Μονάδες 10)

B1. Να απαντηθούν οι ζητούμενοι τύποι :

σκοπεῖσθαι : γ' ενικό ευκτικής ενεστώτα ενεργητικής φωνής

πείθεσθαι : γ' πληθυντικό οριστικής παρακειμένου στην ίδια φωνή

φαίνεται : απαρέμφατο μέσου αορίστου και παθητικού αορίστου Β

λέγειν : η προστακτική του αορίστου Β

ἴσθι : β' πληθυντικό οριστικής και υποτακτικής ενεστώτα

μείζων : οι βαθμοὶ παραθέσεως στην αιτιατική ενικού αρσενικού γένους

μηδενὶ : δοτική και αιτιατική πληθυντικού στο ίδιο γένος

οὕσπερ : δοτική ενικού ουδετέρου γένους

δύναμις : κλητική ενικού

πλείω : οι υπόλοιποι βαθμοὶ παραθέσεως

(Μονάδες 25)

B2α. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι υπογραμμισμένες λέξεις.

(Μονάδες 7)

B2β. Να αναγνωριστούν οι δευτερεύουσες προτάσεις (φύση, θέση) :

εἴτε ταῦτα πρακτέον εἴτε μή (να αναλυθεί το ρηματικό επίθετο).

οἷος τῶν ἐμῶν μηδενὶ ἄλλῳ πείθεσθαι ἢ τῷ λόγῳ.

οὕσπερ καὶ πρότερον.

(Μονάδες 8)

B2γ. Στην τελευταία περίοδο να μελετηθεί και να καταγραφεί η φύση των : ὦν,

ὥσπερ.

(Μονάδες 5)

B2δ. Τοὺς δὲ λόγους οὗς ἐν τῷ ἔμπροσθεν ἔλεγον, οὐ δύναμαι νῦν ἐκβαλεῖν :

Ο ευθύς λόγος να τραπεί σε πλάγιο, εξαρτώμενος από την φράση Σωκράτης

εἶπεν.

(Μονάδες 5)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Φίλε μου Κρίτωνα, η προθυμία σου είναι αξιόλογη, αν βέβαια είναι κάπως ορθή· αν όμως δεν είναι, όσο μεγαλύτερη είναι, τόσο περισσότερο δυσβάσταχτη είναι. Πρέπει λοιπόν πρώτα να εξετάσουμε αν αυτά πρέπει να τα πράξουμε ή όχι· γιατί εγώ όχι μόνο τώρα, αλλά και πάντοτε είμαι τέτοιος ώστε να μην πείθομαι σε τίποτα άλλο από αυτά που με συνιστούν ως άνθρωπο παρά μόνο στην λογική, η οποία μου φαίνεται όταν σκέφτομαι η πιο σημαντική. Τους ισχυρισμούς μου, που παλαιότερα έλεγα, δεν μπορώ τώρα να τους απορρίψω, επειδή με βρήκε αυτή η συμφορά, αλλά μου φαίνονται σχεδόν ίδιοι, και τους ίδιους πρεσβεύω και τιμώ με αυτούς που πρέσβευα παλαιότερα· αν λοιπόν δεν μπορούμε να πούμε κάτι πιο σημαντικό από αυτούς, αρνούμαι να συμφωνήσω σε αυτά που λες και προτείνεις, ούτε βέβαια και αν η δύναμη του πλήθους σα να είμαστε παιδιά μας φοβίζει περισσότερο από αυτά που μας φοβίζουν τώρα, επειδή έστρεψε εναντίον μας δεσμά, θανάτους και δήμευση περιουσίας.

ΝΟΗΜΑ

Στον πλατωνικό αυτό διάλογο, κατά τον οποίο διαδραματίζονται οι τελευταίες στιγμές του Σωκράτη στην φυλακή, πριν θανατωθεί, οι μαθητές του προβαίνουν στις τελευταίες απέλπιδες προσπάθειες να πείσουν τον δάσκαλό τους να αποδράσει, χρησιμοποιώντας όποιο εύλογο επιχείρημα έχουν στην φαρέτρα τους. Εν προκειμένω, ο Σωκράτης απαντά στον Κρίτωνα ότι δεν πρόκειται να προδώσει τις αρχές του και τις πεποιθήσεις που είχε σε όλη την ζωή του, οι οποίες πάντα στηρίζονταν στην λογική, καθότι δεν πρόκειται να βρεθεί πεποίθηση πιο λογική, επομένως και πιο ισχυρή, ώστε να πειστεί και να αποδράσει, ακόμη και τώρα που βρίσκεται μπροστά στο κατώφλι του θανάτου και όπως κάθε άνθρωπος φοβείται.

B1.

σκοποΐη/σκοποῖ
πεπεισμένοι εἰσιν, πεποίθασιν
φήνασθαι, φανῆναι
εἰπέ, εἰπέτω, εἶπετε, εἰπόντων/εἰπέτωσαν
ἴστε, εἰδῆτε
μέγα, μείζονα/μείζω, μέγιστον
μηδέσι, μηδένας
ᾧπερ
δύναμι
πολλά, πλείονα/πλείω, πλείστα

B2α.

ὄσω : δοτική του μέτρου ή της διαφοράς στο **μείζων**
χαλεπωτέρα : κατηγορούμενο του υποκειμένου **προθυμία**
ἡμᾶς : υποκείμενο του απαρεμφάτου **σκοπεῖσθαι**
μηδενί : αντικείμενο του απαρεμφάτου **πείθεσθαι**
ἢ τῷ λόγῳ : β' ὀρος σύγκρισης (ο α' είναι το **μηδενί**)
μοι : δοτική προσωπική του κρίνοντος προσώπου στο **φαίνεται**
οὖς : αντικείμενο του ρήματος **ἔλεγον**
ὅμοιοι : κατηγορούμενο στο υποκείμενο **λόγοι**
ῶν : γενική συγκριτική
λέγειν : αντικείμενο του ρήματος **ἔχωμεν**
πλείω : σύστοιχο αντικείμενο του **μορμολύττηται**
χρημάτων : γενική αντικειμενική στο **ἀφαιρέσεις**

B2β.

-εἴτε ταῦτα πρακτέον εἴτε μή : πλάγια, διμελής ολικής αγνοίας. Οι διμελείς του τύπου **εἴτε..εἴτε** μπορεί να παίρνουν ἄρνηση **οὐ ἢ μή**. Λειτουργεί ως αντικείμενο του απαρεμφάτου **σκοπεῖσθαι**. Το ρηματικό επίθετο αναλύεται σε **δεῖ ἡμᾶς πράττειν ταῦτα ἢ μή**.

-οἶος τῶν ἐμῶν μηδενί ἄλλῳ πείθεσθαι ἢ τῷ λόγῳ : αναφορική-συμπερασματική πρόταση (γί' αυτό και εκφέρεται απαρεμφατικά, ακολουθώντας την δομή των συμπερασματικών απαρεμφατικών προτάσεων). Ως προς την αναφορικότητά της είναι παραβολική ποιού (**τοιούτος-οἶος**), ενώ ως προς την επιρρηματικότητά της λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στο περιεχόμενο της προηγούμενης κύριας πρότασης.

-οὕσπερ καὶ πρότερον : αναφορική πρόταση, που νοούνται τα ρήματα **ἐπρέσβευον καὶ ἐτίμων**. Σε μία πρώτη ανάγνωση, η αναφορική φαίνεται να λειτουργεί ως προσδιοριστική στο **τούς αὐτούς (λόγους)**. Η αλήθεια όμως είναι ότι η αναφορική λειτουργεί ως δοτική αντικειμενική στο επίθετο ταυτότητας **τούς αὐτούς**, δηλαδή **πρεσβεύω καὶ τιμῶ τούς αὐτούς πρότεροις λόγοις** (αντίστοιχο δείγμα στο **Ἰσοκράτους ἐπιστολαὶ Γ Φιλίππῳ 4-5** : εἰ μὲν οὖν εἶχον τὴν αὐτὴν δύναμιν ἢνπερ πρότερον).

B2γ.

-ὤν: το αναφορικό αυτό ὤν, λόγω του ότι υπάγεται στην υποθετική πρόταση ἄν μὴ βελτίω ἔχωμεν λέγειν ἐν τῷ παρόντι και ὄχι στην επόμενη πρόταση εὖ ἴσθι ὅτι οὐ μή σοι ξυγχωρήσω (πράγμα που την καθιστά κύρια) δεν δύναται να λειτουργεί ως αναφορική αντωνυμία, αλλά μόνο ως δεικτική αντί του τούτων.

-ὥσπερ : το ὥσπερ αυτό, που συνοδεύει το παιῖδας, δεν εισάγει αναφορική παραβολική πρόταση, αλλά επρόκειτο για το ὥσπερ το τροποποιητικό. Εκεί πρέπει να εννοηθεί η μετοχή ὄντας, που την συνοδεύει το ὥσπερ αυτό και μεταφράζεται «σαν». Δηλαδή εν πλήρει διατυπώσει η φράση είναι ὥσπερ παιῖδας ὄντας ἡμᾶς (= σα να είμαστε παιδιά). Αντίστοιχα αυτού του ὥσπερ στο θέμα πανελληνίων 2011 : ὥσπερ τοῦτο ἐπιτεταγμένον αὐτοῖς, στο Πλάτωνος Κρατύλος 384c : ὥσπερ ὑποπτεύω αὐτὸν σκώπτειν.

B2δ.

Σωκράτης εἶπεν τοὺς δὲ λόγους οὗς ἐν τῷ ἔμπροσθεν λέγοι, οὐ δύνασθαι νῦν ἐκβαλεῖν.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ 2013

Μηνύεται οὖν ἀπὸ μετοίκων τέ τινων καὶ ἀκολουθῶν περὶ μὲν τῶν Ἑρμῶν οὐδέν, ἄλλων δὲ ἀγαλμάτων περικοπαί τινες πρότερον ὑπὸ νεωτέρων μετὰ παιδιᾶς καὶ οἴνου γεγενημέναι, καὶ τὰ μυστήρια ἅμα ὡς ποιεῖται ἐν οἰκίαις ἐφ' ὕβρει ὦν καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην ἐπητιῶντο. Καὶ αὐτὰ ὑπολαμβάνοντες οἱ μάλιστα τῷ Ἀλκιβιάδῃ ἀχθόμενοι ἐμποδῶν ὄντι σφίσι μὴ αὐτοῖς τοῦ δήμου βεβαίως προεστάναι, καὶ νομίσαντες, εἰ αὐτὸν ἐξελάσειαν, πρῶτοι ἂν εἶναι, ἐμεγάλυνον καὶ ἐβῶν ὡς ἐπὶ δήμου καταλύσει τὰ τε μυστικά καὶ ἡ τῶν Ἑρμῶν περικοπὴ γένοιτο καὶ οὐδὲν εἴη αὐτῶν ὅ,τι¹ οὐ μετ' ἐκείνου ἐπράχθη, ἐπιλέγοντες τεκμήρια τὴν ἄλλην αὐτοῦ ἐς τὰ ἐπιτηδεύματα οὐ δημοτικὴν παρανομίαν.

Θουκυδίδου, Ζ 28

μεγαλύνω : μεγαλοποιῶ

δημοτική : δημοκρατική

Γ1. Να γράψετε στο τετράδιό σας την μετάφραση του παραπάνω κειμένου.

Μονάδες 20

Γ2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον τύπο που ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις :

τινων : την αιτιατική ενικού στο θηλυκό γένος.

ὑβρει : την αιτιατική ενικού.

ὄντι : την δοτική πληθυντικού στον ίδιο τύπο.

μάλιστα : τον θετικό βαθμό του ίδιου τύπου.

ἐπητιῶντο : το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή.

ὑπολαμβάνοντες : την δοτική πληθυντικού της μετοχής του αορίστου της παθητικής φωνής στο ίδιο γένος.

ἐξελάσειαν : το γ' πληθυντικό πρόσωπο της ευκτικής του μέλλοντα στην ίδια φωνή.

ἐβῶν : το απαρέμφατο του ενεστώτα στην ίδια φωνή.

εἴη : το γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα.

ἐπράχθη : το γ' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του παρακειμένου στην ίδια φωνή.

Μονάδες 10

¹ : επιλέγουμε την γραφή της Λειψίας ὅ,τι και όχι της Οξφόρδης ὄτι, έτσι όπως την έδωσε το υπουργείο Παιδείας στις πανελλήνιες, διότι ήταν αδιανόητο στους μαθητές, ακόμη και στους εκπαιδευτικούς, να αναγνωρίσουν ότι εκείνο το ὄτι ήταν αναφορικό.

Γ3α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω τύπων και φράσεων : *περὶ τῶν Ἑρμῶν, ὑπὸ νεωτέρων, τὰ μυστήρια, τὸν Ἀλκιβιάδην, δήμου* (το δεύτερο στο κείμενο), *αὐτοῦ*. (μονάδες 6).

Γ3β. Να γράψετε τον υποθετικό λόγο του κειμένου (μονάδες 2) και να τον χαρακτηρίσετε ως προς το είδος του (μονάδες 2).

Μονάδες 10

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Γ1.

Δεν κατήγγειλαν τίποτα κάποιοι μέτοικοι και κάποιοι δούλοι για το θέμα των στηλών του Ερμή, αλλά κατήγγειλαν ότι είχαν γίνει κάποιοι ακρωτηριασμοί άλλων αγαλμάτων παλαιότερα από κάποιους νεώτερους, επειδή το είδαν παιχνίδι και επειδή ήταν μεθυσμένοι και κατήγγειλαν επίσης, ότι μιμούνταν τα θρησκευτικά μυστήρια μέσα στις οικίες τους, ώστε να τα χλευάσουν· για αυτές τις ενέργειες κατηγορούσαν και τον Αλκιβιάδη, εκτός των άλλων. Αρπάζοντας την ευκαιρία αυτήν όσοι μισούσαν τον Αλκιβιάδη, επειδή ήταν εμπόδιο για αυτούς στην προσπάθεια να αναλάβουν την εξουσία της δημοκρατικής παράταξης και θεωρώντας ότι, αν τον απομακρύνουν, θα γίνουν αυτοί οι ηγέτες, τα μεγαλοποιούσαν και ωρύνονταν ότι η σκωπτική απομίμηση και οι ακρωτηριασμοί των αγαλμάτων του Ερμή στόχευαν στην κατάλυση της δημοκρατίας και ότι τίποτα απ' αυτά δεν έγινε, στο οποίο να μη συμμετείχε και ο Αλκιβιάδης, προσθέτοντας ως τεκμήριο τον τρόπο ζωής του που ερχόταν σε αντίθεση με το δημοκρατικό ήθος.

Γ2.

τινά
ύβριν
οὔσι
μάλα
ἐπαιτιῶ
ὑποληφθεῖσι
ἐξελῶεν
βοᾶν
ἔσται
πεπράχθω

Γ3α.

περὶ τῶν Ἑρμῶν : εμπρόθετος αναφοράς στο ρήμα **μηνύεται**.

ὑπὸ νεωτέρων : εμπρόθ. ποιητικού αιτίου στην μτχ. **γεγενημένοι**.

τὰ μυστήρια : αντικείμενο κατά πρόληψη στο ρήμα **μηνύουσιν** που νοείται (και υποκείμενο του ρήματος **ποιεῖται**, αττική σύνταξη).

τὸν Ἀλκιβιάδην : αντικείμενο στο ρήμα **ἐπητιῶντο**.

δήμου : γενική αντικειμενική στο **καταλύσει**.

αὐτοῦ : γενική υποκειμενική στο **παρανομίαν**.

Γ3β.

-εἰ αὐτὸν ἐξελάσειαν... πρῶτοι ἂν εἶναι : πλάγιος υποθετικός λόγος που δηλώνει το προσδοκώμενο και όχι απλή σκέψη, διότι εδώ από όσο φαίνεται δηλώνεται η επιθυμία τους και όχι η σκέψη τους [σε ευθύ λόγο : **ἂν ἐξελάσωμεν.... ἂν εἴμεν**].

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ακρίδα, Κ. Χρ. : «σημειώσεις συντακτικού της αρχαίας Ελληνικής γλώσσας» (Αθήνα : εκδόσεις Πύργος Φροντιστήρια, 1999).
- Αραπόπουλου, Κ., «Λυκούργου κατά Λεωκράτους, ἀρχαῖον κείμενον, εἰσαγωγή, μετάφρασις» (Αθήναι : εκδόσεις Πάπυρος).
- Βάμβα, Νεοφ., «σημειώσεις τοῦ Δημοσθένους : Ολυνθιακούς, Φιλιππικούς, τὸν περὶ στεφάνου, τὸν περὶ παραπροσβείας, τὸν πρὸς Λεπτίνην, τὸν κατὰ Μειδίου, καὶ εἰς τὸν κατὰ Κτησιφώντος τοῦ Ἀισχίνου, μετὰ προλεγομένων ἱστορικῶν στοιχείων, κ.τ.λ., χάριν τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας, ὑπὸ τοῦ Ἰππότου Νεοφύτου Βάμβα, καθηγητοῦ τῆς Φιλοσοφίας καὶ Ρητορικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ὁθωνος» (ἐν Ἀθήναις : εκδόσεις Χ. Νικολαΐδου Φιλαδελφῶς, 1849).
- Βενιζέλου, Ελευθερ., «Θουκυδίδου Ἱστορίαι, μετάφρασις Ἐλευθερίου Βενιζέλου, τόμος Α΄, Βιβλίον Α΄» (Αθήνα : εκδόσεις Γεωργιάδη, 2007).
- Βενιζέλου, Ελευθερ., «Θουκυδίδου Ἱστορίαι, μετάφρασις Ἐλευθερίου Βενιζέλου, τόμος Β΄, Βιβλίον Β΄-Γ΄» (Αθήνα : εκδόσεις Γεωργιάδη, 2007).
- Βενιζέλου, Ελευθερ., «Θουκυδίδου Ἱστορίαι, μετάφρασις Ἐλευθερίου Βενιζέλου, τόμος Δ΄, Βιβλίον Ε΄» (Αθήνα : εκδόσεις Γεωργιάδη, 2011).
- Βενιζέλου, Ελευθερ., «Θουκυδίδου Ἱστορίαι, μετάφρασις Ἐλευθερίου Βενιζέλου, τόμος Ε΄, Βιβλίον Ζ΄-Η΄» (Αθήνα : εκδόσεις Γεωργιάδη, 2012).
- Γουδή, Δημητρ., «Πλάτωνος Πρωταγόρας καὶ Φαίδων, κείμενο, εἰσαγωγή, σχόλια γλωσσικὰ-πραγματικὰ-αισθητικὰ-φιλοσοφικά, καὶ ἀναλύσεις τῶν διαλόγων», νέα πλήρης ἐκδοσις (Αθήνα : εκδόσεις Παπαδήμα, 1980).
- Θεοδωράτου, Χρ., «Ἰσοκράτους Λόγοι, τόμος Α΄ δικανικοί : περὶ τοῦ ζεύγους, Τραπεζιτικός, παραγραφή πρὸς Καλλίμαχον, Ἀιγινήτικός, κατὰ Λοχίτου, πρὸς Ἐυθύνοῦν Ἀμάρτυρος», ἐπιμέλεια Ἀνδριάννα Χαχλά (Αθήνα : εκδόσεις Γεωργιάδη, 2006).
- Θεοδωράτου, Χρ., «Ἰσοκράτους Λόγοι, τόμος Β΄, παραινετικοὶ-ἐγκώμια : πρὸς Δημόνικον, πρὸς Νικοκλέα, Νικοκλῆς ἢ Κύπριοι, Ἐυαγόρας, Ἐλένης

Ἐγκώμιον», επιμέλεια Ανδριάννα Χαχλά (Αθήνα : εκδόσεις Γεωργιάδη, 2006).

- Θεοδωράτος, Χρ., «Ἰσοκράτους Λόγοι, τόμος Γ' : πανηγυρικός, Φίλιππος», επιμέλεια Ανδριάννα Χαχλά (Αθήνα : εκδόσεις Γεωργιάδη, 2006).

- Θεοδωράτου, Χρ., «Ἰσοκράτους Λόγοι, τόμος ΣΤ' : Ἀρεοπαγητικός, Παναθηναϊκός», επιμέλεια Ανδριάννα Χαχλά (Αθήνα : εκδόσεις Γεωργιάδη, 2006).

- Θεοδωράτου, Χρ., «Ἰσοκράτους Λόγοι, τόμος Ζ' : Ἐπιστολαί, Ἀποσπάσματα», επιμέλεια Ανδριάννα Χαχλά (Αθήνα : εκδόσεις Γεωργιάδη, 2006).

- Καρατσώλη, Γεωργ., «Θεματογραφία, τόμος Ι, Θουκυδίδου-Πλάτων-Δημοσθένης, μέρος Α'» (Αθήνα : εκδόσεις Θεάγης, 1990).

- Καρατσώλη, Γεωργ., «Θεματογραφία, τόμος ΙΙ, Θουκυδίδου-Πλάτων-Δημοσθένης, μέρος Β'» (Αθήνα : εκδόσεις Θεάγης, 1990).

- Καρατσώλη, Γεωργ., «Θεματογραφία, τόμος ΙΙΙ, Λυσίας-Ἰσοκράτης-Αἰσχίνης, μέρος Α'» (Αθήνα : εκδόσεις Θεάγης, 1993).

- Καρατσώλη, Γεωργ., «Θεματογραφία, τόμος ΙV, Λυσίας-Ἰσοκράτης-Αἰσχίνης, μέρος Β'» (Αθήνα : εκδόσεις Θεάγης, 1994).

- Κατεβαΐνη, Σ. Κωνσταντίνου : «Συντακτικὸ τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσας καὶ κυρίως τοῦ ἀττικοῦ πεζοῦ λόγου», 2^η ἔκδοση (Αθήνα : εκδόσεις Παπαδήμα, 1999).

- Κουμανταράκη, Λυσ., «Θουκυδίδου Πελοποννησιακὸς Πόλεμος, τόμος Β'» (Αθήνα : εκδόσεις Φ. Κωνσταντινίδη καὶ Κ. Μιχαλά, 1963).

- Κουμανταράκη, Λυσ., «Θουκυδίδου Πελοποννησιακὸς Πόλεμος, τόμος Γ'» (Αθήνα : εκδόσεις Φ. Κωνσταντινίδη καὶ Κ. Μιχαλά, 1963).

- Κοντέου, Γ., «ἐπίμετρο μεγάλο λεξικὸ ρημάτων», Γεώργιος Ράπτης καὶ Γεώργιος Κοντέος επιμέλεια ἔκδοσης (Θεσσαλονίκη : εκδόσεις Γεώργιος Θ. Κοντέος, 1991).

- Κωστόπουλου, Κωνστ., «Ξενοφώντος Ἑλληνικά, τόμος Γ', Βιβλίον Ε' καὶ ΣΤ'», επιμέλεια Κωνσταντίνος Ποταμιανός καὶ Ανδριάννα Χαχλά (Αθήνα : εκδόσεις Γεωργιάδη, 2007).
- Κωστόπουλου, Κωνστ., «Ξενοφώντος Ἑλληνικά, τόμος Δ', Βιβλίον ΣΤ' καὶ Ζ'», επιμέλεια Κωνσταντίνος Ποταμιανός καὶ Ανδριάννα Χαχλά (Αθήνα : εκδόσεις Γεωργιάδη, 2007).
- Λώλου, Χρ., «Λυκούργου λόγος κατὰ Λεωκράτους, ἐκδοθεὶς» (ἐν Ἀθήναις : εκδόσεις Π.Δ. Σακελλαρίου, 1900).
- Μανουσόπουλου, Γ.Π., «Πλάτωνος ἀπολογία Σωκράτους», επιστημονικὴ επιμέλεια Γεωργία Ξανθάκη-Καραμάνου, (Αθήνα : εκδόσεις Παπαζήση, 2009).
- Μισίου, Ἀριστ., «Θουκυδίδου Ξυγγραφή, μετὰ σχολίων ἐρανισθέντων ἐκ τῶν δοκιμωτέρων ἐκδόσεων», ἀνατύπωση (Ἀθήναι : εκδόσεις Β. Βασιλείου, 1971).
- Μιστριώτου, Γ., «Πλάτωνος ἀπολογία Σωκράτους» 3^η ἐκδοση, (ἐν Ἀθήναις : εκδόσεις Π.Δ., Σακελλαρίου, 1915).
- Μιστριώτου, Γεωργ., «Πλάτωνος Γοργίας, ἐκδοθεὶς μετὰ σχολίων», ἔκδοσις 2^η » (ἐν Ἀθήναις : εκδόσεις Παλαμίδης, 1883).
- Μιστριώτου, Γεωργ., «Θουκυδίδου Ξυγγραφή, ἐκδοθεῖσα μετὰ σχολίων, τόμος Α΄» (ἐν Ἀθήναις : εκδόσεις Π.Δ. Σακελλαρίου, 1905).
- Μιστριώτου, Γεωργ., «Θουκυδίδου Ξυγγραφή, ἐκδοθεῖσα μετὰ σχολίων, τόμος Γ΄» (ἐν Ἀθήναις : εκδόσεις Π.Δ. Σακελλαρίου, 1905).
- Μιστριώτου, Γεωργ., «Θουκυδίδου Ξυγγραφή, ἐκδοθεῖσα μετὰ σχολίων, τόμος Ζ΄» (ἐν Ἀθήναις : εκδόσεις Π.Δ. Σακελλαρίου, 1905).
- Μπαμπινιώτη, Γεωργ., «Λεξικὸ τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσας, Τράπαλης Γ. καὶ Μουσιᾶδης Θ. επιμέλεια ἐκδοσης, 2^η ἐκδοση (Αθήνα : Εκδόσεις Κέντρο Λεξικολογίας, 2002).
- Νάτση, Δ., «Αρχαία Ἑλληνικὴ Θεματογραφία γιὰ τὴν Β΄ καὶ Γ΄ Λυκείου» (Αθήνα : εκδόσεις andy's publishers, 2009).

- Νάτση, Δ., «Συντακτικὸ και Γραμματικὴ Αρχαίας Ἑλληνικῆς» (Αθήνα : εκδόσεις openline, 2013).
 - Σταματάκου, Ιω., «Λεξικὸν της Αρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσης», I. Σταματάκος ἐπιμέλεια ἔκδοσης (Αθήναι : Ἐκδόσεις Βιβλιοπρομηθευτικῆ, 1999).
 - Σταματάκου, Ιω., «Ἱστορικὴ γραμματικὴ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς κατὰ τὰ πορίσματα τῆς συγκριτικῆς γλωσσολογίας», 5^η ἔκδοση (Αθήναι : Ἐκδόσεις Βιβλιοπρομηθευτικῆ, 1999).
-
- Academia Scientiarum Germanica, Thucydidis Historiae I-II, Lipsiae 1832, (Αθήνα : αναδημοσιευμένη ἔκδοση Παπαδήμα, 1989).
 - Academia Scientiarum Germanica, Thucydidis Historiae III-IV, Lipsiae 1832, (Αθήνα : αναδημοσιευμένη ἔκδοση Παπαδήμα, 1989).
 - Academia Scientiarum Germanica, Thucydidis Historiae V-VIII, Lipsiae 1832, (Αθήνα : αναδημοσιευμένη ἔκδοση Παπαδήμα, 1989).
 - Adams, C.D., Aeschines, Loeb Classical Library, Cambridge, MA : Harvard University Press, (Λονδίνο : William Heinemann Ltd, 1919).
 - Beckby, H., Anthologia Graeca II, Heimeran, (Μόναχο : ²1965).
 - Burnet, J., Platonis opera. I-V, Clarendon Press, Oxford 1900-1907, (ανατύπωση, 1967-1968).
 - Butcher, S.H. & W. Rennie, Demosthenis orationes. I-III, Clarendon Press, Oxford 1930-1931, (Λονδίνο : ανατύπωση, 1960-1966).
 - Burt, J.O., Minor Attic Orators. II, Hyperides, Lycurgus, Loeb Classical Library, Cambridge, MA : Harvard University Press, (Λονδίνο: William Heinemann Ltd, ανατύπωση 1962).
 - Jaeger W., Δημοσθένης, Διαμόρφωση και εξέλιξη της πολιτικής του, μτφρ. Δ. Καρπούζα-Καρασάββα, (Αθήνα : εκδόσεις ΜΙΕΤ, 1984).

- Lamb W.R.M., *Lysias*, Loeb Classical Library, Cambridge, MA: Harvard University Press, (Λονδίνο : William Heinemann Ltd, ανατύπωση 1930).
- Lesky, A., *Ιστορία της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας*, μτφρ. Αγ. Τσοπανάκη, (Θεσσαλονίκη : εκδόσεις Αφοι Κυριακίδη, ⁵1981).
- Liddell H. & Scott R., «Μέγα Λεξικόν τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης», μετάφραση Ξ. Μόσχου, (Αθήνα : εκδ. Ι. Σιδέρης, 2001, ανατύπωση).
- Marchant E.C., *Xenophontis opera omnia*, I-V, Clarendon Press, Oxford ²1900-1921, (ανατύπωση 1961-71).
- Norlin G., *Isocrates*. I-III, Loeb Classical Library, Cambridge, MA : Harvard University Press, (Λονδίνο : William Heinemann Ltd, ανατύπωση 1980).

